

ε · έξι · επτά · οκτώ · εννέα · δέκα

DECÀLEG NA

ΕΙΣΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚ
ΒΙΩΣΙΜΟΣ

2008 - Any Internacional de les Llengües

tta · seb'a · tmany · tsa'a · ešra

Η ΟΝΟΥ κήρυξε το 2008 «Παγκόσμιο Χρόνο των Γλωσσών» με σκοπό να διακηρύξει την αναγκαιότητα της υπεράσπισης και διατήρησης των γλωσσών του κόσμου. Τα Καταλανικά πανεπιστήματα θέλουμε να συμβάλουμε σε αυτή την προσπάθεια διαδίδοντας στην Πανεπιστημιακή κοινότητα της σημαντικότητα της διαβίωσης της γλωσσικής πολυμορφίας.

Ανά τον κόσμο ομιλούνται 4.000 εώς 6.000 γλώσσες, από τις οποίες, σύμφωνα με τις ποιο αισιόδοξες στατιστικές το 50% κινδυνεύει να εξαφανιστεί στα επόμενα εκατό χρόνια ενώ το 96% αυτών, ομιλούνται μόνον από το 4% του παγκόσμιου πληθυσμού.

Ο αριθμός των ανθρώπων που ομιλεί μια γλώσσα είναι ένας σημαντικός αλλά όχι πάντα ενδεικτικός παράγοντας της υγιούς κατάστασης της. Οι απαραίτητες συνθήκες που διασφαλίζουν την διαβίωση μιας γλώσσας είναι ιδιαίτερα πολύπλοκες. Πρόκειται για ένα σύνολο παραγόντων: υποστήριξη της γλώσσας σε θεσμικό πλαίσιο, χρήση της γλώσσας στον οικονομικό τομέα μιας χώρας και χρήση αυτής στα παγκόσμια μέσα επικοινωνίας. Το αίσθημα πίστης των ομιλούντων προς την γλώσσα τους και η αναγνώριση της από αυτούς ως σύμβολο της ταυτότητας τους αποτελούν επίσης σημαντικούς παράγοντες για την διαβίωσή της.

Ο γλωσσικά βιώσιμος φοιτητής εκτιμά τους ανθρώπους και για αυτό τον λόγο δεν επιθυμεί την υποταγή τους. Σέβεται την πολυμορφία, ως ελεύθερο άτομο και γνωρίζει ότι ελευθερία σημαίνει και το να μην αρνήσαι την ταυτότητα σου. Εκτιμά την γνώση, γιατί του δίνει ελευθερία και ανθρώπινη υπόσταση.

Ο γλωσσικά βιώσιμος φοιτητής είναι συνεπής και για αυτό η συμπεριφορά του είναι υπέρ του ατόμου, της πολυμορφίας και της γνώσης.

1. Να σέβεσαι όλες τις γλώσσες

Όταν λες πως μία γλώσσα δεν σου αρέσει ή πως δεν είναι χρήσιμη ή σημαντική χωρίς να το συνειδητοποιείς εφαρμόζεις την προκατάληψη αυτή και στα άτομα που την μιλούν. Όλες οι γλώσσες είναι ισάξιες και διαφορετικές μεταξύ τους.

2. Παρατήρησε και άκου: Δείξε ενδιαφέρον για υπάρχουσες στο περιβάλλον σου γλώσσες

Συχνά δίπλα σου μιλάνε γλώσσες που ούτε καν το όνομα τους. Το να γνωρίζεις το όνομα των εξής γλωσσών ή κάποια από τις λέξεις τους είναι ένδειξη ενδιαφέροντος και εκτίμησης προς τούς γύρω σου και δείχνει πως δεν είσαι αιδιάφορος απέναντι τους. Ευχαρίστησε κάποιον στην γλώσσα του και σίγουρα θα κερδίσεις το χαμόγελο του.

3. Μην φοβάσαι να μάθεις καινούργιες γλώσσες, πάντα θα είναι σύμμαχοι σου

Πολλοί πιστεύουν πως μια γλώσσα ή οιμιλείτε ή όχι και πως δεν υπάρχει μέση κατάσταση ή πως μαθαίνοντας μια νέα γλώσσα χάνετε από την μήνη μια άλλη. Η μάθηση μια νέας γλώσσας δεν συνεπάγεται με την λήθη μιας άλλης. Με την μάθηση μιας νέας γλώσσας δεν μιλάμε χειρότερα αυτήν που ήδη γνωρίζουμε. Η γνώση και μίας μόνο λέξης μπορεί να σου φανεί χρήσιμη. Σε όποιο βαθμό εκμάθησης μιας γλώσσας και να φτάσεις να σκέπτεσαι πως το λίγο που έμαθες είναι καλύτερο από το τίποτα. Έχεις κερδίσει κάτι.

4. Οι γλώσσες σου ανοίγουν νέους ορίζοντες : Μην αργείσαι τις πιγές γνώσης που σου προσφέρουν οι διαφορετικές γλώσσες

Όλες οι γλώσσες περιέχουν και παράγουν νέα γνώση: Μην περιορίζεσαι μόνον στην Αγγλική. Μην αργείσεις ότι είναι γραμμένο σε διαφορετικές γλώσσες. Συχνά ανακαλύπτεις πως μπορείς να τις διαβάσεις και να καταλάβεις περισσότερα από όσα πιστεύεις, πως οι

καλές ιδέες δεν υπόκεινται σε καμία γλώσσα ή πως όλες οι γλώσσες εκφράζουν καλές ιδέες. Οι διαφορετικές γλώσσες εκφράζουν διαφορετικές απόψεις της πραγματικότητας. Η εκμάθηση διαφορετικών γλωσσών θα σε βοηθήσει να αποκτήσεις μια ευρύτερη άποψη.

5. Δώσε φωνή στις μειονότητες και άκουσε τες

Όλες οι μειονότητες ενωμένες μεταξύ μας, αποτελούμε πλειονψηφία. Μη συμβάλεις στην ένταση της γλωσσικής ανισότητας, μην φέρεσαι στις, ομιλούμενες από μικρό ποσοστό πληθυσμού, γλώσσες όπως δεν θα ήθελες να φέρονται σε εσένα. Αν μπορείς να επιλέξεις, δώσε προτεραιότητα σε αυτούς που είναι δύσκολο να ακουστούν. Βοήθησε τους να φτάσουν παντού και αυτοί θα βοηθήσουν εσένα.

6. Μην επιβάλεις τις επικρατεστερες γλώσσες

Ο Βορειοκαταλανός συγγραφέας Ζοάν Λιουνίς Διαβεβαιώνει πως σε πολλούς Καταλανούς του νότου αρέσει να πιγαίνουν στην Γαλλική Καταλονία για να επιδείξουν την ικανότητά τους στην ομιλία της γαλλικής. Μην διαδίδεις μόνον τις κυριαρχείς γλώσσες εις βάρος αυτών που ομιλούνται από μειονότητες. Προσπάθησε να ενδιαφερθείς για μια γλώσσα που μπορεί να εκλείψει: Θα ανακαλύψεις ότι είναι χρήσιμη και απαραίτητη. Με αυτόν τον τρόπο θα συμβάλεις στην γλωσσική αναγέννηση.

7. Μία μικρή αγορά μπορεί να αποτελεί μια μεγάλη πόλη

Είναι σημαντικό να μην συγχέουμε την δυναμική ακροατικότητα με την πραγματική. Το να γράφουμε ή να μιλάμε σε μία γλώσσα με μεγάλο ποσοστό ομιλούντων δεν αποτελεί καμία εγγύηση πως θα ακουστούμε.

Αντιθέτως, θα ακουστούμε μιλώντας σε αυτούς που έχουμε κοντά μας. Το σημαντικό δεν είναι η ποσότητα των ανθρώπων που ίσως καταλάβει αλλά τα άτομα στα οποία πρόγραμματι έχουμε να πούμε κάτι. Όταν έγραφε ο Shakespeare οι αγγλόφωνοι δεν ήταν καν έξι εκκατομύρια.

8. Άσκησε την γλωσσική πολυμορφία όταν μετακίνησε ανά τον κόσμο

Αξιοποίησε όλο τον πλούτο της πολυμορφίας που σου προσφέρει ο κόσμος όταν τον ακούσεις. Μην πάς στην Ουαλία ή στην Μάλτα μόνο για να μάθεις αγγλικά. Προσπάθησε να μάθεις την γλώσσα των τόπων που επισκέπτεσαι: Όσο λιγότερο ελπίζουν οι συνομιλητές σου να ακούσουν εκφράσεις στην γλώσσα τους τόσο περισσότερο όσο χαρούν για αυτό.

9. Διατήρησε την ελευθερία σου: Δεν μπορούν να σου αποστάσουν μια γλώσσα εάν εσύ δεν το θέλεις

Οι γλώσσες δεν είναι αντικείμενα, δεν παρεμποδίζουν η μια την άλλη: μην αφήσεις να σε πείσουν για το αντίθετο. Σίγουρα στην διάρκεια της ζωής σου δεν θα μπορείς να εκφραστείς πάντα με την πρώτη γλώσσα που έμαθες αλλά πάντα μπορείς να την διατηρείς: αυτή γνώση θα σε βοηθήσει να μάθεις άλλες γλώσσες. Μην χάσεις την ευκαιρία: όσο περισσότερες γλώσσες γνωρίζεις τόσα περισσότερα γνωρίζεις για την δική σου γλώσσα και για τον κόσμο.

10. Μην αποκλείεις κανέναν από μία γλώσσα

Οι γλώσσες, κυρίως οι ομιλούμενες από μειονότητες ή οι λιγότερο εξαπλωμένες δημιουργούν αόρατους δεσμούς είναι δείγματα καλωσορίσματος, μεταμορφώνουν έναν ξένο σε γείτονα. Μην αποκλείεις τους άλλους από το να μάθουν την γλώσσα σου. Μην του επισημάνεις, χρησιμοποιώντας την γλώσσα, πως είναι ξένοι στον κύκλο σου. Στην

**ΕΙΣΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΑ
ΒΙΩΣΙΜΟΣ**

éva · dvo · tqia · téσσερα · πέντα

Contingut elaborat per:

GE LA | Grup
d'Estudi | de Llengües
Amenaçades

Un projecte dels serveis
lingüístics universitaris de:

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

 UNIVERSITAT DE BARCELONA
B

 UdG
Universitat
de Girona

Universitat de Lleida

 UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA

 UNIVERSITAT
POMPEU FABRA

UNIVERSITAT
DE VIC

Hi col·labora:

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa